

Aan

De Minister

nota

Verzamelbrief Circulaire Economie

TER BESLISSING

Datum

27 mei 2024

Kenmerk

IENW/BSK-2024/134577

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir Duurzame Leefomg & Circ

Economie

Marktprikkels en Agro

Beslistermijn

7 juni 2024

Bijlage(n)

4

Aanleiding

Met bijgaande Verzamelbrief stuurt u de Tweede Kamer informatie over de volgende vijf onderwerpen op het gebied van de circulaire economie:

1. Procedure voortgangsbrief manifest MVOI (Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen);
2. Onderzoek naar de invoering van een landelijk opt-in systeem voor reclaimedrukwerk (ja-sticker);
3. Onderzoek naar prikkels duurzaamheid in secundaire bouwstoffenketens;
4. Voortgang ten aanzien van de handreiking circulair ontwerpen;
5. Onderzoek instrumentarium ter voorkoming dat recyclebaar bouw- en sloopafval wordt verbrand.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgaande Verzamelbrief circulaire economie.

Kernpunten

Procedure voortgangsbrief Manifest MVOI

- In het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen 2022-2025 is vastgelegd dat u de Tweede Kamer jaarlijks een statusupdate stuurt over de opgeleverde actieplannen in het kader van het manifest. Er is toegezegd dat deze in het tweede kwartaal van 2024 wordt verstuurd.
- In bijgaande verzamelbrief wordt meegedeeld dat de statusupdate pas in het derde kwartaal van 2024 met de Kamer wordt gedeeld. De reden van het uitstel is het later beschikbaar komen van de rapportage over de actieplannen.

Onderzoek landelijke invoering opt-in systeem

- Met het toesturen van het onderzoek naar de landelijke invoering van een ja-sticker voor reclaimedrukwerk (oftewel een landelijk opt-in systeem), geeft u invulling aan de toezegging uit het commissiedebat Circulaire Economie van 20 april 2023.
- Het rapport heeft de wenselijkheid en haalbaarheid van een landelijke invoering van het opt-in systeem onderzocht vanuit het oogpunt van duurzaamheid.
- Het rapport en aanvullende gesprekken hebben naast de papierverspillingsproblematiek ook aanvullende problemen blootgelegd. Zo is er veel beleidsversnippering ontstaan door individueel gemeentelijk beleid en digitale initiatieven.

- Hierdoor is er veel onduidelijkheid ontstaan bij gemeenten, adverteerders en huishoudens. Ook reclaimedrukwerkverspreiders vinden dit onwenselijk.
- U geeft aan mogelijke maatregelen te gaan voorbereiden om bij te dragen aan eenduidigheid voor huishoudens en adverteerders, en aan een gelijk speelveld voor actoren op de folderverspreidingsmarkt. Eventuele effectuering van de maatregelen laat u over aan een volgend kabinet.

Datum

27 mei 2024

Kenmerk

IENW/BSK-2024/134577

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Marktprikkels en Agro

Aan

De Minister

Bijlage(n)

4

Onderzoek naar prikkels duurzaamheid in secundaire bouwstoffenketens

- In het Commissiedebat Circulaire Economie van 4 oktober 2023 is een toezegging gedaan aan toenmalig lid Haverkort (VVD). Er is toegezegd het onderzoek "Prikkels richting duurzaamheid in secundaire bouwstoffenketens" met de Kamer te delen in de eerste helft van 2024, waarin de indicatoren van opbrengsten van grondstofstromen worden meegenomen.
- Er is opdracht gegeven tot dit onderzoek om meer inzicht te krijgen in het (herhaaldelijk) toepassen van secundaire bouwstoffen. Het onderzoek richt zich op drie specifieke bouwstoffenketens (bodemassen, staalslakken en recyclingsgranulaat).
- In bijgaande Verzamelbrief zegt u een beleidsmatige ketenaanpak voor secundaire bouwstoffen toe en geeft u aan de Tweede Kamer eind dit jaar over de stand van zaken te informeren.

Voortgang ten aanzien van de handreiking circulair ontwerpen

- In het debat Circulair bouwen is een toezegging gedaan aan lid Welzijn (NSC). Er is toegezegd in een volgende algemene update de Kamer te informeren over de voortgang ten aanzien van de handreiking circulair ontwerpen.
- Een belangrijke conditie voor het realiseren van een circulaire economie is dat producten circulair worden ontworpen.
- IenW heeft vanaf 2015 het programma CIRCO (Circulair Ontwerpen) mogelijk gemaakt dat tot doel heeft ondernemers te helpen hun producten circulair te ontwerpen.
- CIRCO heeft een robuuste methode ontwikkeld waarmee maakbedrijven en professionele ontwerpers via een toegesneden design proces worden begeleid naar een nieuwe circulaire propositie voor hun product met levensduurverlenging als startpunt.
- Verdere opschaling van circulair ontwerpen in Nederland is voorzien door middel van een multi-stakeholder samenwerking tussen kennisinstellingen en regionale en sectorale partners in het vervoliprogramma Circonnect.
- Nieuwe hulpmiddelen voor circulair ontwerpen worden ontwikkeld en bedrijven worden geholpen bij de implementatie om zo de realisatie van een circulaire economie dichterbij te brengen.

Onderzoek instrumentarium ter voorkoming dat recyclebaar bouw- en sloopafval wordt verbrand

- Als onderdeel van onze ambities naar een circulaire economie, is één van onze beleidsdoelen om te voorkomen dat recyclebare materialen worden verbrand.
- Voor de afvalstroom gemengd bouw- en sloopafval zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd om inzicht te krijgen in mogelijke maatregelen die bijdragen aan het voorkomen van het verbranden van recyclebare materialen.
- De rapporten concluderen dat een systeem van het certificeren van een sorteerproces en een positieve lijst kan resulteren in een voorwaardelijk verbrandingsverbod voor recyclebare materialen uit gemengd bouw en sloopafval.

- Momenteel wordt aan de hand van deze rapporten samen met de sector verkend of dit de juiste manier is om invulling te geven aan het beleidsdoel om te voorkomen dat recyclebare materialen worden verbrand. Maatregelen moeten leiden tot meer recycling en zo veel mogelijk hergebruik van materialen uit gemengd bouw en sloopafval. Hiermee wordt ook een toezegging inzake de plicht om bouw- en sloopafval te scheiden afgedaan.

Datum

27 mei 2024

Kenmerk

IENW/BSK-2024/134577

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Marktprikkels en Agro

Aan

De Minister

Bijlage(n)

4

Krachtenveld

Over het krachtenveld rond het onderzoek naar prikkels in de richting van duurzaamheid in secundaire bouwstoffenketens het volgende:

- Secundaire bouwstoffen zijn bouwstoffen die voortkomen uit reststromen van productieprocessen, zoals staalproductie, afvalverbranding of recycling. De Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen bevat doelstellingen voor het nuttig toepassen van afvalstoffen. De bescherming van mens en milieu staat daarbij voorop. Deze reststromen kunnen nuttig toegepast worden als aan de voorwaarden van het Besluit bodemkwaliteit wordt voldaan. Door de stromen een nieuwe, veilige toepassing te geven, wordt storten voorkomen en kunnen primaire grondstoffen worden bespaard.
- De afgelopen jaren hebben verschillende incidenten plaatsgevonden waarbij secundaire bouwstoffen verkeerd zijn toegepast op de bodem en milieuschade is opgetreden. Dit resulteert in toenemende media-aandacht. Ook neemt de politieke en maatschappelijke druk toe om tot concrete maatregelen te komen, waarmee incidenten met het toepassen van secundaire bouwstoffen in de toekomst worden voorkomen.
- De ILT heeft de afgelopen jaren een aantal signaalrapportages uitgebracht waarin zij haar zorgen uit en knelpunten en risico's benoemt bij het toepassen van secundaire bouwstoffen, zoals bij staalslakken en bij immobilisaten.
- De Algemene Rekenkamer heeft in het kader van het Verantwoordingsonderzoek begrotingshoofdstuk XII 2023 van IenW ook onderzoek gedaan naar de toepassing van secundaire bouwstoffen. De Rekenkamer dringt erop aan om maatregelen te treffen die hoogwaardig hergebruik van (secundaire) bouwstoffen én de bescherming van de bodem garanderen.
- Wet- en regelgeving over de toepassing van secundaire bouwstoffen in of op de bodem is belegd bij DGWB. De ketenaanpak wordt samen met DGMI vormgegeven.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Verzamelbrief circulaire economie juni 2024	
2	Onderzoek prikkels in secundaire bouwstoffenketens	
3	Onderzoek landelijk opt-in systeem	
4	Onderzoek instrumentarium ter voorkoming dat recyclebaar bouw- en sloopafval wordt verbrand	